



Notat: Vigtige områder for rødlistede plantetaxa, relateret til råstofaktiviteter

minerals@natur.gl
Nuuk, 16. april 2024

Vigtige områder for rødlistede plante-taxa

Forfattere

Ida Bomholt Dyrholm Jacobsen, Afdeling for Miljø og Råstoffer

Karl Brix Zinglensen, Afdeling for Miljø og Råstoffer

Kommentatorer

Kasper Lambert Johansen, DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet.

David Boertmann, DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet.

Baggrund

Regler for feltarbejde og rapportering vedrørende mineralressourcer ("Feltreglerne"), Naalakkersuisut, Råstofstyrelsen, november 2000 (Anon., 2000), indeholder særlige bestemmelser for feltarbejde inden for områder og perioder af særlig betydning for dyrelivet baseret på den eksisterende biologiske viden.

Naalakkersuisut har anmodet om, at områdetyper beskrevet i feltreglernes kapitel 2 og 3 skal være tilgængelige og vises geografisk i NatureMap's online kortportal for miljø og natur i Grønland, tilgængelig på www.eamra.gl, og at oplysningerne derfra distribueres direkte og automatisk til den nationale planlægnings- og kortlægningsportal NunaGIS, tilgængelig på www.nunagis.gl, og LicenceMap, kortportalen på www.govmin.gl. Derved kan oplysninger fra NatureMap også ses i NunaGIS og LicenceMap som direkte datalink-tjeneste.

På baggrund af den nyeste, eksisterende, biologiske viden anbefaler Grønlands Naturinstitut følgende tilføjelser til feltreglerne.

Dette notat er en tilføjelse til kapitel 2 *Områder og perioder af særlig betydning for dyrelivet* baseret på den eksisterende biologiske viden om rødlistede plantetaxa i Grønland.

Ad. 1: Følsomhed og generel beskrivelse

Dette notat vedrører rødlistede plantetaxa (arter og underarter) i Grønland. I overensstemmelse med *Manual til rødlistevurdering af danske arter* (Moeslund et al. 2020) er *rødlistede* taxa, de taxa, som er blevet vurderet til Regionalt uddød [RE, Regionally Extinct], Kritisk Truet [CR, Critically Endangered], Truet [EN, Endangered], Sårbar [VU, Vulnerable], Næsten Truet [NT, Near Threatened] and Utilstrækkelige data [DD, Data Deficient]. De grønlandske forekomster af rødlistede taxa (Boertmann & Bay, 2018) inkluderer taxa, som er vurderet til at være Næsten Truet [NT, Near Threatened), Sårbar [VU, Vulnerable], Regionalt uddød [RE, Regionally Extinct] (kun én art), og Utilstrækkelige data [DD, Data Deficient] (kun 4 arter) i overensstemmelse med ovenstående. Ingen plantetaxa er for nuværende vurderet til at være Truet [EN, Endangered) eller Kritisk Truet [CR, Critically Endangered]. I alt er 95 plantetaxa rødlistede, se [Appendix 2](#).

Taxa med national prioritet

Den Grønlandske Rødliste 2018 (Boertmann & Bay, 2018) har udpeget 14 plante taxa til at være af national prioritet. Disse arter er ikke nødvendigvis sjældne eller rødlistede. Faktisk i nogle tilfælde almindelige. Men de bør have national prioritet fordi de er endemiske til Grønland. Det vil sige at de ikke findes andre steder i verden end i Grønland. Fire af disse arter er dog også rødlistede (se [Appendix 1](#)) og derfor også inkluderet i det data som ligger til grund for [kort 1](#).

Artsspecific beskyttelse af arter

Kapitel 4, § 9 af *Landstingslov nr. 29 af 18. December 2003 om naturbeskyttelse* (Anon. 2003) giver naalakkersuisut hjemmel til at indføre beskyttelse af vilde planter, herunder fredning af arter. Der er for nuværende ikke nogen fredninger af plantearter.

CITES

Seks arter af planter er omfattet af CITES-konventionen og dennes regulering af alle arter i Orkidefamilien og Rosenrodslægten. Kun én af disse arter, *Amerorchis (Galearis) rotundifolia*, er også rødlistet.

Ad. 2: Vigtige perioder

Der er ingen specifikke, vigtige perioder for planter. Fordi planter er immobile organismer er alle ændringer og skader på dem eller deres voksesteder en trussel mod dem hele året. Trusler mod planter inkluderer, men er ikke begrænsede til, følgende forstyrrelser:

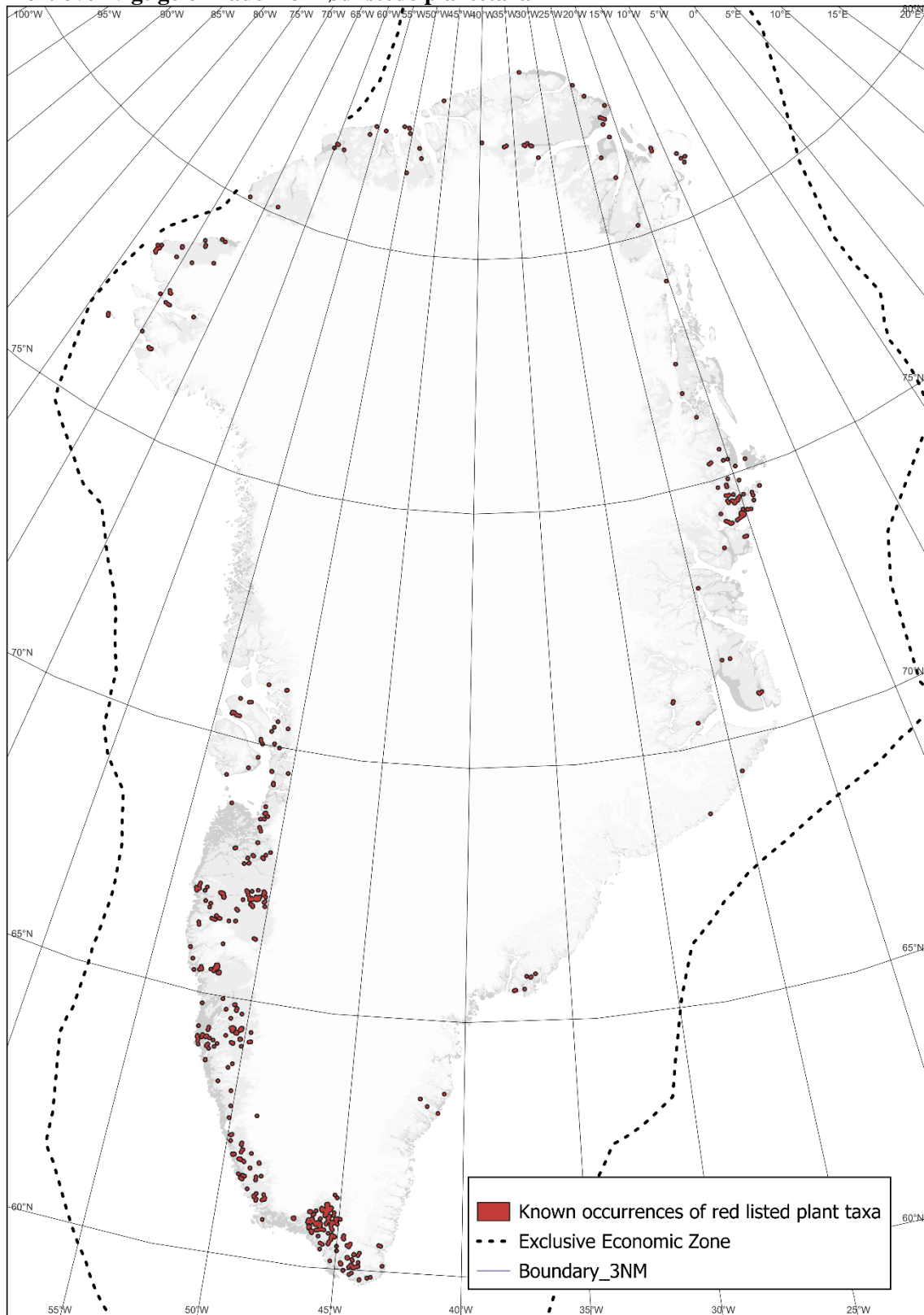
- Direkte ødelæggelse af levesteder og planter,
 - Forstyrrelse eller fjernelse af vegetation,
 - Fortyrrelse eller fjernelse af jordbund,
- Inddirekte eller langtidsvirkende ændringer i levesteder,
 - Ændringer i tilgængelighed af vand (gennem dræning eller oversvømmelse),
 - Ændringer i snedække,
 - Ændringer i tilførsel af næringsstoffer (indhold eller niveau),
 - Ændringer i græsning (art og intensitet),
 - Støvaflejring.

Ad. 3: Vigtige områder

Kortet er baseret på konsolidering af data fra publicerede kilder, herunder flere ældre undersøgelser: (Bay 1992; Daniëls and van Herk 1984; Feilberg 1984; Fredskild 1996; Halliday

2019; Hansen and Laegaard 1966; Olesen et al. 2015; Bay 1993; Bennike and Anderson 1998), og nyere kilder (Ahlstrand 2023; GBIF 2023). Kortet viser kendte forekomster af rødlistede plantearter i Grønland med bufferzoner på 4 km omkring de registrerede forekomster.

Kort over vigtige områder for rødlistede plantetaxa



Ad. 4: Anbefalede reguleringer

I relation til råstofaktiviteter, der kan forventes at have væsentlig effekt på vegetation, anbefaler Grønlands Naturinstitut, at der laves passende og grundige undersøgelser af vegetationen, uagtet forekomsten af rødlistede plantetaxa. I områder indikeret på kortet, anbefales det at være særligt opmærksom på at eftersøge og identificere de specifikke, rødlistede arter. Dette bør gøres af kvalificerede eksperter i relevante naturtyper/levesteder.

Litteratur

- Ahlstrand, N. E. I. 2023. "NHMD Vascular Plants Collection. Natural History Museum of Denmark. Occurrence Dataset." <https://doi.org/10.15468/4zygkn>.
- Anon. 2003. *Landstingslov Om Naturbeskyttelse*. https://nalunaarutit.gl/Groenlandsk-lovgivning/2003/ltl-29-2003?sc_lang=da.
- Anon. (2000). *Rules for field work and reporting regarding mineral resources (excluding hydrocarbons) in Greenland*. Retrieved from https://naalakkersuisut.gl/~media/Nanoq/Files/eamra/rules_for_fieldwork.pdf
- Bay, C. 1992. *A Phytogeographical Study of the Vascular Plants of Norther Greenland - North of 74 Northern Latitude*. Copenhagen, Denmark: Museum Tusculanum Press.
- . 1993. "Taxa of Vascular Plants New to the Flora of Greenland." *Nordic Journal of Botany* 13 (3): 247–52.
- Bennike, O., and Anderson, J.N. 1998. "Potamogeton Praelongus in West Greenland." *Nordic Journal of Botany* 18 (4): 499–501.
- Boertmann, D., and Bay, C. 2018. "Grønlands Rødliste 2018 – Fortegnelse over grønlandske dyr og planters trusselstatus." Greenland Institute of Natural Resources. <https://natur.gl/raadgivning/roedliste/>.
- Daniëls, F., and van Herk, C.M. 1984. "Equisetum Hiemale L. Found in Greenland." *ACTA BOT. ISL.* 7: 31–36.
- Feilberg, J. 1984. *A Phytogeographical Study of South Greenland: Vascular Plants*. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck.
- Fredskild, B. 1996. "A Phytogeographical Study of the Vascular Plants of West Greenland (62°20'–74°00'N)." *Meddelelser Om Grønland* 45: 1–157.
- GBIF. 2023. "QGIS Plugin." 2023. <https://www.gbif.org/>.
- Halliday, G.E. 2019. "A Flora of the East Greenland Central Fjord Region." *Trollius Publications*. <https://www.pemberleybooks.com/product/a-flora-of-the-east-greenland-central-fjord-region/38040/>.
- Hansen, K. and Lægaard, S. 1966. "Carex Disperma, C. Trisperma, and C. Abdita in Greenland." *Bot. Tidssk* 62: 212–22.
- Moeslund, J.E. Nygaard, B. and Ejrnæs, R. 2020. "Manual Til Rødlistevurdering Af Danske Arter 2020-2030." 188. Aarhus Universitet, Institut for Bioscience. <https://dce2.au.dk/pub/tr188.pdf>.
- Olesen, B., Krause-Jensen, D., Marbà, N. and Christensen, P.B. 2015. "Eelgrass *Zostera Marina* in Subarctic Greenland: Dense Meadows with Slow Biomass Turnover in Cold Waters." *Marine Ecology Progress Series* 518 (January): 107–21.



Appendix 1

Liste over nationale ansvarsarter (Boertmann & Bay 2018).

Scientific name	Greenland name	English name	Danish name	
<i>Saxifraga nathorstii</i>		East Greenland saxifrage	Nathorsts stenbræk	LC
<i>Draba sibirica arctica</i>			Sibirisk draba	LC
<i>Antennaria affinis</i>			Hvid kattefod	LC
<i>Antennaria hansii</i>			Grønlandsk kattefod	LC
<i>Antennaria intermedia</i>			Rosenvinges kattefod	LC
<i>Hieracium hyparcticum</i>			Subarktisk høgeurt	LC
<i>Hieracium rigorosum</i>			Stiv høgeurt	LC
<i>Sisyrinchium groenlandicum</i>		Greenland blueeyed grass	Grønlandsk blåøje	VU
<i>Puccinellia rosenkrantzii</i>		* alkaligrass	Rosenkrantz's annelgræs	VU
<i>Puccinellia porsildii</i>			Porsilds annelgræs	NA
<i>Puccinellia groenlandica</i>		Greenland alkali grass	Grønlandsk annelgræs	LC
<i>Calamagrostis poluninii</i>			Polunins rørhvene	NT
<i>Calamagrostis hyperborea</i>			Langes rørhvene	NT
<i>Potamogeton pusillus groenlandicus</i>			Liden vandaks	LC

Appendix 2

Liste over rødlistede taxa som behandlet i det data som er grundlaget for korter (Boertmann & Bay 2018). Rødliste forkortelser er NT = [Næsten Truet, Near Threatened), VU = [Sårbar, Vulnerable], RE = [Regionalt uddød, Regionally Extinct], og DD = [Utilstrækkelige data, Data Deficient]. Meget få taxa har grønlandske navne. Engelske navne er taget fra GBIF.org, * indikerer at der ikke findes noget arts-specifikt navn.

Videnskabeligt navn	Rødliste	Familie	Grønlandsk navn	Engelsk navn	Dansk navn
<i>Agrostis gigantea</i> Roth	VU	Poacea		Black Bent	Stortoppet Hvene
<i>Agrostis stolonifera</i> L.	NT	Poacea		Creeping Bent	Kryb- Hvene
<i>Alchemilla vestita</i> (Bus.) Raunk.	NT	Rosaceae		* lady's mantle	Håret Løvefod
<i>Alchemilla wichúrae</i> (Bus.) Stefanss.	NT	Rosaceae		Grassland lady's mantle	Kløftet Løvefod
<i>Amerorchis rotundifolia</i> (Banks ex Pursh) Hult.	VU	Orchidaceae	Milalinnguaq	Roundleaf Orchid	Rundbladet-Rhizomgøgeurt
<i>Andromeda polifolia</i> L.	VU	Ericaceae		Bog Rosemary	Rosmarinlyng
<i>Androsace septentrionalis</i> L.	VU	Primulaceae		Pygmyflower rockjasmine	Nordisk Fjeldarve
<i>Anemone richardsonii</i> Hook.	NT	Ranunculaceae		Yellow anemone	Sne- Anemone
<i>Arctophila fulva</i> (Trin.) Anders.	VU	Poacea		Arctic marsh grass	Hængegræs
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> ssp. <i>coactilis</i> (Fern. & Macbr.) Löve, Löve & Kapoor	NT	Ericaceae		Bear-Grape	Hede- Melbærris
<i>Astragalus alpinus</i> L.	DD	Fabaceae		Alpine Milk-Vetch	Alpe-Astragel
<i>Athyrium filix-femina</i> (L.) Roth	VU	Dryopteridaceae		Common Ladyfern	Almindelig Fjærbregne
<i>Atriplex longipes</i> ssp. <i>praecox</i> (Hülph.) Tures	VU	Chenopodiaceae		Baltic Saltbush	Stilk- Mælde
<i>Botrychium multifidum</i> (Gmel.) Rupr.	VU	Ophioglossaceae		Leathery Grape Fern	Stilk- Månerude
<i>Botrychium simplex</i> Hitchc.	VU	Ophioglossaceae		Least Moonwort	Enkelt Månerude
<i>Botrychium tenebrosum</i> A.A. Eaton	VU	Ophioglossaceae		* Moonwort	* Månerude
<i>Braya novae-angliae</i> (Rydb.) Th. Sør.	VU	Brassicaceae		Northern-Rockcress	Canadisk Braya
<i>Cakile edentula</i> ssp. <i>edentula</i> (Bigel.) Hook	VU	Brassicaceae		American searocket	Strandsennep
<i>Calamagrostis hyperborea</i> Lge.	NT	Poacea		Lange's Reedgrass	Langes Rørhvene
<i>Calamagrostis poluninii</i> Th. Sør.	NT	Poacea		Polunin's Reed Grass	Polunins Rørhvene
<i>Carex abdita</i> Bickn.	VU	Cyperaceae		* Sedge	Skjult Star
<i>Carex buxbaumii</i> Wbg.	VU	Cyperaceae		Buxbaum's Sedge	Kølle- Star
<i>Carex chordorrhiza</i> Ehrh. in L. f.	VU	Cyperaceae		Creeping Sedge	Grenet Star
<i>Carex disperma</i> Dew.	VU	Cyperaceae		Softleaf Sedge	Tofrøet Star
<i>Carex lyngbyei</i> Horn.	VU	Cyperaceae		Lyngbye's sedge	Lyngbyes Star
<i>Carex mackenziei</i> Krecz.	VU	Cyperaceae		Mackenzie's sedge	Lagune- Star
<i>Carex magellanica</i> ssp. <i>irrigua</i> (Wbg.) Hult.	NT	Cyperaceae		Boreal Bog Sedge	Frynse- Star
<i>Carex membranacea</i> Hook.	DD	Cyperaceae		Fragile sedge	Skør-Star*
<i>Carex panicea</i> L.	NT	Cyperaceae		Grass-like sedge	Hirse- Star
<i>Carex salina</i> Wbg.	VU	Cyperaceae		Saltmarsh Sedge	Salt- Star

Carex trisperma Dew.	VU	Cyperaceae		Threeseeded Sedge	Trefrøet Star
Carex vaginata Tausch.	VU	Cyperaceae		Sheathed Sedge	Fåkapslet Star
Carex viridula Michx.	VU	Cyperaceae		Little Green Sedge	Amerikansk Dværg- Star
Catabrosa aquatica (L.) Beauv.	VU	Poacea		Water whorl-grass	Tæppegræs
Cerastium arvense L.	VU	Caryophyllaceae		Field Chickweed	Storblomstret Hønsetarm
Chrysosplenium tetrandrum (N. Lund) Th. Fr.	VU	Saxifragaceae		Northern golden saxifrage	Dværg- Milturt
Cirsium helenioides (L.) Hill.	RE	Asteraceae		Melancholy thistle	Forskelligbladet Tidsel
Cornus canadensis L.	NT	Cornaceae		Bunchberry	Kanadisk Hønsbær
Cystopteris montana (Lam.) Desv.	VU	Dryopteridaceae		Mountain bladderfern	Bjerg- Bægerbregne
Danthonia spicata (L.) Beauv.	VU	Poacea		Poverty Oat Grass	Præriehavre
Drosera rotundifolia L.	NT	Droseraceae		Round-Leaf Sundew	Rundbladet Soldug
Dryopteris abbreviata (DC.) Newman	NT	Dryopteridaceae		* Woodfern	Nordisk Mangeløv
Dupontia fisheri R. Br.	VU	Poacea		Tundra grass	Dunet Tundragræs
Eleocharis palustris (L.) R. & S.	VU	Cyperaceae		Common Spike-Rush	Almindelig Sumpstrå
Eleocharis quinqueflora (F. X. Hartm.) Schwarz	NT	Cyperaceae		Few-Flower Spike-Rush	Fåblomstret Sumpstrå
Eleocharis uniglumis (Link) Schult.	VU	Cyperaceae		Onescale Spikerush	Énskællet Sumpstrå
Equisetum hyemale L.	VU	Equisetaceae		Common Scouring Rush	Skarvgræs
Eriophorum spissum Fern.	VU	Cyperaceae		Hare-Tail Cotton-Grass	Tæt Kæruld
Erysimum pallasii (Pursh) Fern.	NT	Brassicaceae		Pallas' wallflower	Hjørneklap
Festuca edlundiae S. Aiken, Consaul & Lefkovich	DD	Poacea		Edlund's fescue	Edlunds Svingel*
Festuca groenlandica (Schol.) Frederiksen	NT	Poacea		Greenland fescue	Grønlandsk Svingel
Galium boreale L.	VU	Rubiaceae		Northern Bedstraw	Trenervet Snerre
Galium verum L.	DD	Gentianaceae		Lady'S Bedstraw	Gul snerre
Gentiana detonsa Rottb.	NT	Gentianaceae	Pilikkiusaq	Windmill fringed gentian	Salt- Ensian
Gentiana/gentianella amarella L.	VU	Gentianaceae		* Gentian	Smalbægret Ensian
Geum rivale L.	VU	rosaceae		Purple Avens	Eng- Nellikerod
Geum rossii (R. Br.) Greabn.	VU	Rosaceae		Ross' avens	Ross' Nellikerod
Hierochloë odorata (L.) Wbg.	VU	Poacea		* Sweetgrass	Vellugtende Festgræs
Isoëtes lacustris L.	VU	Isoëtaceae		Isoëte Lacustre	Sortgrøn Brasenføde
Juncus gerardii Lois.	VU	Juncaceae		Saltmeadow Rush	Harrild
Juncus ranarius Perr. & Song.	NT	Juncaceae		Seaside rush	Klæg- Siv
Ledodendron vanhoeffeni Abrom.	VU	Ericaceae		Greenland rhododendron	Vanhöffens Alperose
Luzula wahlenbergii Rupr.	VU	Juncaceae		Wahlenberg's wood-rush	Rensdyr- Frytle
Myriophyllum spicatum ssp. exalbescens (Fern.) Hult.	NT	Haloragaceae		* Watermilfoil	Aks- Tusindblad
Ophioglossum azoricum C. Presl	VU	Ophioglossaceae		Small Adder's-tongue	Azorisk Slangetunge
Parnassia kotzebuei Cham. & Schlecht.	NT	Saxifragaceae		Kotzebue's grass-of-Parnassus	Arktisk Leverurt
Pedicularis capitata Adams	NT	Scrophulariaceae		Capitate lousewort	Hoved- Trolldurt
Pedicularis groenlandica Retz.	VU	Scrophulariaceae	Ulannerusaq	Elephant's-head	Snabel- Trolldurt
Pedicularis sudetica ssp. albolabitata Hult.	VU	Scrophulariaceae		Sudetic lousewort	Ishavs- Trolldurt
Poa flexuosa Sm.	NT	Poacea		Wavy Meadow-grass	Bølget Rapgræs
Polemonium boreale Adams	NT	Polemoniaceae		Boreal jacob's-ladder	Polar- Jakobsstige

Polypodium vulgare L.	VU	Dryopteridaceae		Adder'S Fern	Almindelig Engelsød
Potamogeton natans L.	VU	Potamogetonaceae		Broad-Leaved Pondweed	Svømmende Vandaks
Potamogeton perfoliatus L.	VU	Potamogetonaceae		Clasped Pondweed	Hjertebladet Vandaks
Potamogeton praelongus Wulf.	VU	Potamogetonaceae		Long-Stalked Pondweed	Langbladet Vandaks
Potentilla anserina L.	NT	Rosaceae		Anserina	Gåse-Potentil
Potentilla rubella Th. Sør.	NT	Rosaceae		Reddish cinquefoil	Clavering- Potentil
Primula egaliksensis Wormsk.	NT	Primulaceae		Greenland primrose	Grønlandsk Kodriver
Puccinellia bruggemanni Th. Sør.	NT	Poacea		Prince Patrick alkaligrass	Bruggemans Annelgræs
Puccinellia rosenkrantzii Th. Sør.	VU	Poacea		* alkaligrass	Rosenkrantz' Annelgræs
Ranunculus auricomus L.	NT	Ranunculaceae		Goldilocks Buttercup	Nyrebladet Ranunkel
Ranunculus cymbalaria Pursh	VU	Ranunculaceae		Alkali Buttercup	Saltranunkel
Ranunculus sabinei R. Br.	NT	Ranunculaceae		Sabine buttercup	Sabine- Ranunkel
Rorippa islandica (Oed.) Borb.	VU	Brassicaceae		Marsh Cress	Islandsk Guldkarse
Rubus chamaemorus L.	NT	Rosaceae	Uluusiit	Cloudberry	Multebær
Rubus saxatilis L.	VU	Rosaceae		Stone Bramble	Fruebær
Sagina nodosa (L.) Fenzl.	NT	Caryophyllaceae		Knotted pearlwort	Knude- Firling
Sedum acre L.	VU	Crassulaceae		Biting Stonecrop	Bidende Stenurt
Selaginella rupestris (L.) Spring emend. Underw.	VU	Selaginella		Ledge Spikemoss	Klippe- Dværgulvefod
Sisyrinchium groenlandicum Böch.	VU	Iridaceae		Greenland blueeyed grass	Grønlandsk Blåøje
Spergularia canadensis (Pers.) G. Don	VU	Caryophyllaceae		Canadian sandspurry	Kanadisk Hindeknæ
Trientalis europaea L.	VU	Primulaceae		Arctic starflower	Skovstjerne
Utricularia intermedia Hayne	NT	Lentibulariaceae		Flatleaf Bladderwort	Storlæbet Blærerod
Vaccinium myrtillus L.	VU	Vacciniaceae		European Blueberry	Blåbær
Zostera marina L.	VU	Potamogetonaceae		Eelgrass	Ålegræs

Anon. (2000). *Rules for field work and reporting regarding mineral resources (excluding hydrocarbons) in Greenland*. Retrieved from https://naalakkersuisut.gl/~media/Nanoq/Files/eamra/rules_for_fieldwork.pdf

Boertmann, D., & Bay, C. (2018). Grønlands Rødliste 2018 – Fortegnelse over grønlandske dyr og planters trusselstatus. <https://natur.gl/raadgivning/roedliste/>